

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሦስተኛ ዓመት ቁጥር ፳፮
አዲስ አበባ — የካቲት ፳፮ ቀን ፲፱፻፹፱

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

3rd Year No. 26
ADDIS ABABA - 6th March, 1997

ማውጫ
አዋጅ ቁጥር ፳፮/፲፱፻፹፱ ዓ.ም.
የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ማቋቋሚያ
አዋጅ ..... ገጽ ፲፻፹፭

CONTENTS
Proclamation No. 68/1997
Office of the Federal Auditor General Establishment
Proclamation ..... Page 385

አዋጅ ቁጥር ፳፮/፲፱፻፹፱
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የፌዴራል
ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤትን ለማቋቋም የወጣ አዋጅ

የአዲት ሥርዓትን ማጠናከር የሀገሪቱን ኢኮኖሚ በሚገባ ለመምራትና ለማስተዳደር የሚያስፈልገውን አስተማማኝ መረጃ በማግኘት ረገድ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያለው በመሆኑ፤

በልዩ ልዩ የልማትና አስተዳደር መስኮች የተሰማሩ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች የገንዘብ አስተዳደር ተገቢውን የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት የተከተለ የገቢ አሰባሰባቸው፣ የወጪ አፈቃቀዳቸውና የንብረት አስተዳደራቸው የመንግሥት ሕግና መመሪያ ተከትሎ የተፈጸመ መሆኑና ዕቅድና ፕሮግራማቸውንም በቅልጥፍና እና ኢኮኖሚያዊ በሆነ መንገድ በማከናወን የሚጠበቅባቸውን ግብ ማሟላታቸውን ማረጋገጥ አስፈላጊ በመሆኑ፤

በመንግሥት አወቃቀር በየደረጃው ፌዴራላዊ መንግሥት መሥሪያ ቤቶች እና ድርጅቶች ሊኖር የሚገባውን ተጠያቂነት በማረጋገጥ የዲሞክራሲን ሥርዓት ለማስፈን አዲት ዓይነተኛ መሣሪያ በመሆኑ፤

የኢ.ፌ.ዲ.ሪ መንግሥት አዲሱ የኢኮኖሚ ፖሊሲን በሚገባ ተግባራዊ ማድረግ ይቻል ዘንድ በፌዴራላዊ መንግሥት ይዘታ ስር የሚገኙ የአስተዳደር፣ የልማትና የአገልግሎት ተቋማትን በብቃት ለመቆጣጠር በተጠናከረና ዘመናዊ በሆነ የአዲት ተግባር መታገዝ ያለበት በመሆኑ፤

PROCLAMATION NO. 68/1997
A PROCLAMATION TO ESTABLISH THE OFFICE
OF THE FEDERAL AUDITOR GENERAL

WHEREAS, strengthening the audit system in the country plays an important role in providing reliable data useful for the effective management and administration of the national economy;

WHEREAS, it is necessary to ascertain that the financial management of the Federal Government offices and enterprises in various developmental and administrative activities follow proper accounting procedures, that the manner of revenue collection, fund disbursement and property management is in accordance with government rules and regulations, and that their plan and Programmes are carried out efficiently and economically with a view to attaining their objectives;

WHEREAS, audit is an effective instrument in reflecting the new democratic system by ensuring proper accountability in the various Federal Government offices and organizations within the State structure;

WHEREAS, it is necessary that the Ethiopian Federal Democratic Republic new economic policy be supported by a modern and reliable audit system in order to ascertain proper implementation through effective monitoring of administrative, developmental and service rendering institutions in the Federal Public Sector;

ያንዱ ዋጋ }
Unit Price 340 }

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፲፩
Negarit G.P.O.Box 80,001

ለዚህ ተግባራዊነት የፌዴራል ዋናው አዲተር መስሪያ ቤትን አጠናክሮ ማቋቋም በማስፈለግ፤

በሕገመንግሥቱ አንቀጽ ፶፭ (፩) መሠረት የሚከተለው ታውጇል።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌ

፩. አጭር ርዕስ
ይህ አዋጅ “የፌዴራል ዋናው አዲተር መስሪያ ቤት ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፳፮/፲፱፻፹፱” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ
በዚህ አዋጅ ውስጥ፤
፩. “የመንግሥት መስሪያ ቤት” ማለት ሚኒስቴር፣ ኮሚሽን፣ ባለሥልጣን፣ ተቋም ወይም ማናቸውም ሌላ የፌዴራል መንግሥት መስሪያ ቤት ነው፤
፪. “ድርጅት” ማለት ማናቸውም በሙሉ ወይም በከፊል የፌዴራል መንግሥት የሆነ የማምረቻ፣ የማከፋፈያ፣ የአገልግሎት ሰጭ ወይም ሌላ የንግድ ድርጅት ነው።

፫. መቋቋም
፩. በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሕገመንግሥት አንቀጽ ፩፻፩ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተመለከተው መሠረት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ መንግሥት ዋናው አዲተር መስሪያ ቤት (ከዚህ በኋላ “የፌዴራል ዋናው አዲተር መስሪያ ቤት” እየተባለ የሚጠራ) በዚህ አዋጅ ተቋቋሟል።
፪. የፌዴራል ዋናው አዲተር ዋና መስሪያ ቤት አዲስ አበባ ሆኖ ለሥራው አስፈላጊ በሆነ ቦታ ሁሉ ቅርንጫፍ መስሪያ ቤቶች ይኖሩታል።

፬. የመስሪያ ቤቱ ዓላማዎች
፩. የፌዴራሉን መንግሥት ዕቅዶችና በጀት በሚገባ ለመምራትና ለማስተዳደር የሚያስፈልገውን አስተማማኝ መረጃ ለማግኘት የሚረዳ የአዲት ሥርዓትን ማጠናከር፤
፪. የፌዴራል መንግሥት ገንዘብና ንብረት በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በወጡት ሕጎችና ደንቦች መሠረት መሰብሰቡን፣ መጠበቁንና በአግባቡ ሥራ ላይ መዋሉን ማረጋገጥና የደረሰበትን ውጤት ለምክር ቤቱ ሪፖርት ማቅረብ፤
፫. በፌዴራል መንግሥት መስሪያ ቤቶችና ድርጅቶች የፋይናንስና የክንፎኔ አዲት ማካሄድ፤
፬. አግባብነት ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር የሂሳብ አያያዝና የአዲት ሙያ እንዲያድግና እንዲጠናከር ጥረት ማድረግ፤
፭. በሂሳብ አያያዝና በአዲት ሙያ ላይ ለተሠማሩት ለክልልና ለፌዴራል መንግሥት ሠራተኞችና ድርጅቶች ሙያዊ እገዛና ምክር መስጠት፤
፮. የፌዴራል መንግሥት መስሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ሂሳብ የሚመረመርበትን የአዲት ደረጃ (እስታንዳርድ) ማውጣትና ተግባራዊ መሆኑን መከታተል።

፭. ስለፌዴራል ዋናው አዲተር አሻሻያና ተጠሪነት
፩. የፌዴራል ዋናው አዲተር መስሪያ ቤትን የሚመራ ዋናው አዲተር በጠቅላይ ሚኒስትሩ አቅራቢነት በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ይሾማል።
፪. የፌዴራል ዋናው አዲተሩ ተጠሪነቱ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ይሆናል። የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሥራ ላይ በማይሆንበት ጊዜ ተጠሪነቱ ለፌዴራል ሪፐብሊኩ ፕሬዚዳንት ይሆናል።

WHEREAS, in order to realize the objectives of the aforementioned it is necessary to strengthen and establish the Office of the Federal Auditor General;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 (1) of the Constitution, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE
General

1. **Short Title**
This Proclamation may be cited as the “Office of the Federal Auditor General Establishment Proclamation No. 68/1997.”
2. **Definition**
In this Proclamation:
  1. “Government Office” means Ministry, Commission, Authority, Institution or any other Federal Government Office;
  2. “Organizaiton” means any production, distribution, service redndering, regulatory or any other trading organization wholly or partially owned by the Federal Government.
3. **Establishment**
  - 1) The Office of the Auditor General of the Federal Government of Ethiopia (hereinafter “the Office of the Federal Auditor General”) as provided for in sub-Article (4) of Article 101 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, is hereby established.
  - 2) The Head Officè of the Federal Auditor General shall be in Addis Ababa and may have branch offices elsewhere as may be necessary.
4. **Objectives of the Office**
  - 1) strengthen an audit system required for a relibale information necessary for the proper management and administration of the palms and budget of the Federal Government;
  - 2) ascertain that all receivable money and property of the Federal Government are collected, preserved and used properly, in accordance with the laws and Regulations of the Federal Government, and report same to the Council;
  - 3) undertake a financial and performance audits of the offices and organizations of the Federal Govern-ment;
  - 4) make efforts, in cooperation with concerned organs, to promote and strengthen accounting and audit professions;
  - 5) give professional assistance and advice to Regional and Federal Civil servants and organizations en- gaged in accounting and audit professions;
  - 6) draw up a standard of auditing by which accounts of the offices and organizations of the Federal Govern-ment shall be examined and follow up the implemen- tation of same.
5. **Appointment and Accountability of the Federal Auditor General**
  - 1) The Federal Auditor General who heads the Office of the Federal Auditor General shall be appointed by the Council of Peoples’ Representatives upon recommendation by the Prime Minister.
  - 2) The Federal Auditor General shall be accountable to the Council of Peoples’ Representatives and, between sessions shall be accountable to the President of the Federal Republic.

፮. ስለ ምክትል ዋናው አዲተር አሻሻያ

የፌዴራል ዋናው አዲተርን የሚረዳና እርሱ በሌላ ጊዜ የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤትን ሥራ የሚመራ በጠቅላይ ሚኒስትሩ አቅራቢነት በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የሚሾም አንድ የፌዴራል ምክትል ዋናው አዲተር ይኖራል ።

ከፍል ሁለት

የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ሥልጣንና ተግባር

፯. የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ሥልጣንና ተግባር

የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት በሕግ የተሰጠውን ተግባር ለማከናወን የሚያስፈልገው ሥልጣን ሁሉ ይኖረዋል። በዚህ አጠቃላይ አነጋገር ሳይወሰን የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ፤

- ፩. የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶችን እና ድርጅቶችን ሂሳብ አዲት ያደርጋል ፣ ያስደርጋል ፤
- ፪. የፌዴራል መንግሥት ለክልል መንግሥታት የሚሰጠውን የበጀት ድጋፍና ልዩ ድገማዎችን አዲት ያደርጋል ፣ ያስደርጋል ፤
- ፫. የፌዴራል መንግሥት ከብር ፭፻ ሺህ (አምስት መቶ ሺህ ብር) በላይ የሚጠይቅ ሥራ የግል ሥራ ተቋራጮች እንዲሠሩ በውል የሰጠ እንደሆነ ይህንን የመንግሥት ነክ የሆነ የግል ሥራ ተቋራጮች ሂሳብ አዲት ያደርጋል ፤
- ፬. የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ያሰገኙት ውጤት ሕጉን የተከተለ ፣ ኢኮኖሚያዊ በሆነ አሠራር የተፈጸመ መሆኑንና ተፈላጊውን ግብ መምታቱን ለማረጋገጥ እንደአስፈላጊቱ የፕሮግራምና የአሠራር ቅልጥፍና ምርመራ ወይም ክዋኔ አዲት ያደርጋል ፣ ያስደርጋል ፤
- ፭. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ፣ (፪) ፣ (፫) ፣ እና (፬) በተመለከተው መሠረት ያከናወነው የምርመራ ውጤት እንደነገሩ ሁኔታ ለፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቱ እና ለድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ያሳውቃል ፣ የፌዴራል ዋናው አዲተር የምርመራ ውጤት ወንጀል መፈጸሙን የሚያረጋግጥ ከሆነ ወዲያውኑ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሪፖርት ያደርጋል ፤
- ፮. ከሌሎች ጉዳዩ ከሚመለከታቸው መሥሪያ ቤቶች ጋር በመተባበር የሂሳብና የንብረት ምርመራ ሥርዓትና ደረጃን የሚመለከቱ መመሪያዎችን ያወጣል ፤
- ፯. ማናቸውም የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤት እና ድርጅት የውስጥ አዲተር ከመመደቡ በፊት ተመዳቢው አስፈላጊው የሙያ ብቃት ያለው መሆኑን አረጋግጦ ምስክርነት ይሰጣል ፤
- ፰. አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የማናቸውም ፌዴራል መሥሪያ ቤት የውስጥ አዲተሮች የመሥሪያ ቤታቸውን ሂሳብና ንብረት በመመርመር ውጤቱን እንዲገልጹለት ሊያደርግ ይችላል ፤
- ፱. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር እንደአስፈላጊ ጊነቱ ለውስጥ አዲተሮች ሥልጠና ይሰጣል ፤
- ፲. አንድ ሂሳብ ወንጀል ባለበት ሁኔታና ታማኝነት በጎደለው አኳኋን መያዙን ለማመን ምክንያት ያለው እንደሆነ ይህንን ሂሳብ በሚመለከቱ መጽሐፎች ፣ መዘክሮች ፣ መዝገቦች ፣ ሰነዶችና ሌሎች መረጃዎች ላይ ያሻጋል ፤
- ፲፩. የገንዘብ ሚኒስቴር ስለገንዘብና የሂሳብ አጠባበቅ በሚያዘጋጀው ደንብ ላይ አስፈላጊውን ምክር ይሰጣል ፤

6. Appointment of the Federal Deputy Auditor General

There shall be a Federal Deputy Auditor General who shall be appointed by the Council of Peoples' Representatives upon recommendation by the Prime Minister and who shall assist the Federal Auditor General and be responsible for the direction of the activities of the Office of the Federal Auditor General in his absence.

PART TWO

POWERS AND DUTIES OF THE OFFICE OF THE FEDERAL AUDITOR GENERAL

7. Powers and Duties of the Office of the Federal Auditor General

The office of the Federal Auditor General shall have all the powers necessary for the performance of its functions. Without limiting the generality of the foregoing, the Office of the Federal Auditor General shall:

- 1) audit or cause to be audited the accounts of the Federal Government offices and organizations;
- 2) audit or cause to be audited accounts involving budgetary subsidies and any special grants extended by the Federal Government to Regional Governments;
- 3) audit the accounts of private contractors relating to the Federal Government contractual work which involves a sum exceeding Birr 500,000 (Birr five hundred thousand);
- 4) Carry out or cause to be carried out, as may be necessary, programme and efficiency audit or performance audit in order to ensure that the performance of Federal Government offices and organizations is in accordance with the law, economically sound and has attained the desired objectives;
- 5) report audit findings to the head of the audited Federal Government office and organization, as the case may be, the result of the audits performed in accordance with sub-Articles, (1),(2),(3),and (4) of this Article, the result of the audits performed shall also be immediately submitted to the Council of Peoples' Representatives, where it indicates the commission of a crime;
- 6) issue directives, in cooperation with other offices concerned, regarding accounts and property auditing procedures and standards;
- 7) issue certificates of competence to internal auditors to be employed by any Federal Government offices and organizations;
- 8) where it deems it necessary, require internal auditors of any Federal Government offices to audit the accounts and property of their offices and report the findings;
- 9) where it deems it necessary, train internal auditors in cooperation with concerned organs;
- 10) where it has reasons to believe that any account has been kept in a criminal and dishonest manner, impound such books, documents, ledgers, vouchers and other materials related to such account;
- 11) give the necessary advice on the financial and accounting regulations to be prepared by the Ministry of Finance.

- ፲፪. ከሌሎች ጉዳዩ ከሚመለከታቸው መሥሪያ ቤቶች ጋር በመተባበር የሂሳብ አያያዝና የአዲት ሙያ እንዲዳብር ጥረት ያደርጋል ። የፌዴራሉ መንግሥት የአዲትና የሂሳብ አያያዝ ሙያ ትክክለኛውን ፈር ይዞ እንዲዳብር አስፈላጊውን ቁጥጥር ያደርጋል ፤
- ፲፫. ከክልል የአዲት እና ቁጥጥር ቢሮዎች ጋር የአዲት ተግባር የሚዳብርበትን ሁኔታ በተመለከተ የቅርብ የሥራ ግንኙነትና ትብብር ያደርጋል ፤
- ፲፬. የዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት፤
  - ሀ) በፌዴራል መንግሥት ባለቤትነት ሥር በሆኑ ድርጅቶች ፤
  - ለ) በሕግ በፌዴራልና በክልል መንግሥታት የጋራ ይዞታ ሥር እንዲሆኑ በተወሰኑ ድርጅቶች ፤
  - ሐ) በሕግ የመቆጣጠር መብት የፌዴራል መንግሥት በሆነባቸው የሥራ ዘርፎች ፤
  - መ) የማስተዳደር ኃላፊነትና ሥልጣን በሕግ ተለይቶ ለፌዴራል መንግሥት በተሰጡ የሥራ መስኮች ፤
  - ሠ) የፌዴራልና የክልል መንግሥታት እንዲሁም የፌዴራልና የውጭም ሆነ የሀገር ውስጥ የግል ኢንቨስትመንቶች በጋራ በሚያካሂዷቸው ሥራዎች ፤ ሌሎች የፌዴራል መንግሥት የማስፈጸም ኃላፊነት የወሰደባቸው የሥራ መስኮች ላይ አዲት ለሚያከናውኑ አዲተሮችና የሂሳብ አያያዝ ሥራ ለሚያከናውኑ የሂሳብ አዋቂዎች በሥራው መስክ ለመሰማራት የሚያስችላቸውን የምስክር ወረቀት ይሰጣል ፤ ያድሳል ፤ ያግዳል ፤ ይሠርዛል ።
- ፲፭. የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት የምስክር ወረቀት ሲሰጥና ሲያድስ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የሚወጣውን ደንብ በመከተል ተገቢውን ዋጋ ያስከፍላል ።

ክፍል ሦስት
የፌዴራል ዋናው አዲተርና ምክትል ዋናው
አዲተር ሥልጣንና ተግባር (፳)

- ፳. የፌዴራል ዋናው አዲተር ሥልጣንና ተግባር
 የፌዴራል ዋናው አዲተር የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት የበላይ ኃላፊ በመሆን በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፯ ለፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት የተሰጠውን ሥልጣንና ተግባር በሥራ ላይ ከማዋል በተጨማሪ ከዚህ የሚከተለው ሥልጣንና ተግባር ይኖረዋል፤
  - ፩. በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፯ ንዑስ አንቀጽ (፩) ፣ (፪) ፣ (፫) እና (፬) መሠረት ስለሚከናወነው ምርመራና ስለመሥሪያ ቤቱ ሥራዎች አጠቃላይ ዓመታዊ ዘገባ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ያቀርባል ። ምክር ቤቱ በሥራ ላይ በማይሆንበት ጊዜ ለፌዴራል ሪፐብሊኩ ፕሬዚዳንት ያቀርባል ፤
  - ፪. የገንዘብ ሚኒስቴር የፌዴራል መንግሥት ያለፈውን በጀት ዓመት ገቢና ወጪ ፣ ሀብትና ዕዳ ፣ እንዲሁም የመንግሥት ገንዘብ ነክ የሆኑ መረጃዎችን ሂሳብ የበጀት ዓመቱ እንደተጠናቀቀ በተቻለ ፍጥነት ዘግቶ ለምርመራ ለፌዴራል ዋናው አዲተር ይልካል ። ዋናው አዲተሩም የሂሳብ ዘገባው በደረሰው በ፬ ወር ጊዜ ውስጥ መርምሮና አጥንቶ ሪፖርቱን ከነአስተያየቱ ለሚኒስቴሩ ፣ ይልካል ፤ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሚያቀርበው ዓመታዊ ዘገባ ውስጥ ሪፖርቱ እንዲካተት ያደርጋል ፤

- 12) make efforts, in cooperation with other concerned Government Offices, with a view to promote the Accounting and Auditing Profession; take appropriate measures to ensure that the development of the Accounting and Auditing Profession of the Federal Government is in the right direction;
- 13) maintain close contact and cooperation with the Audit and Control Offices of Regional Governments with a view to enhance the development of auditing;
- 14) issue, renew, suspend and cancel certificates of competence of private auditors and accountants who provide auditing and accounting services to:
  - (a) organizations which are under the ownership of the Federal Government;
  - (b) public organizations which are, by law, under the common ownership of the Federal and Regional Governments;
  - (c) activities over which the Federal Government has the right to control;
  - (d) sectors over which the Federal Government has been assigned by law, with the responsibility and authority to administer;
  - (e) joint ventures organized under the partnership of the Federal and Regional Governments, the Federal Government and foreign or local investors, other areas of activities where the Federal Government has undertaken the responsibility for their execution.
- 15) Charge fees for the issuance and renewal of such certificates in accordance with regulations issued by the Council of Peoples' Representatives.

PART THREE
POWERS AND DUTIES OF THE FEDERAL
AUDITOR GENERAL
AND DEPUTY AUDITOR GENERAL

- 8. Powers and Duties of the Federal Auditor General
 The Federal Auditor General shall be the head of the Office of the Federal Auditor General and shall, in addition to implementing the powers and duties of the office of the Federal Auditor General provided for under Article 7 of this Proclamation, have the following powers and duties:
  - 1) submit a consolidated annual audit report performed under sub-Articles (1),(2),(3)and(4) of Article 7 and on the activities of the Office of the Federal Auditor General to the Council of Peoples' Representatives and between sessions, to the president of the Federal Republic;
  - 2) review the annual report which the Ministry of Finance submits to it concerning the Federal Government receipts and expenditures, assets and liabilities as well as the financial statistical data within four months of receipt, and submit his comments thereon to the Ministry; include same in his annual report to be submitted to the Council of Peoples Representatives.

፫. በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፯ ንዑስ አንቀጽ (፭) መሠረት ውጤቱን እንዲያውቁ የተደረጉት አካላት የሰጡት አስተያየትና ያቀረቡት ተቃውሞ አጥጋቢ ያለመሆኑን የገመተ እንደሆነ ይህን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተጠቀሰው ዘገባ ውስጥ ያስገባል፤

፬. ተግባሩን በሚገባ ለማከናወን መሥሪያ ቤቱን ያደረጃል፤

፭. የመሥሪያ ቤቱን በጀት አዘጋጅቶ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ያቀርባል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤

፮. በፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕግና ደንብ ውስጥ የተመለከቱትን መሠረታዊ ዓላማዎችን ጠብቆ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ መሠረት ለመሥሪያ ቤቱ አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞችን ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤

፯. ለሥራው አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በቂ መመሪያ በመስጠት የአዲት ምርመራ እንደአግባቡ በግል አዲተሮች ወይም በሌሎች ባለሙያዎች እንዲከናወን ይወክላል።

ሹ. የምክትል ዋናው አዲተር ሥልጣንና ተግባር

፩. ከፌዴራል ዋናው አዲተር በሚሰጠው መመሪያ መሠረት፤

ሀ) የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ተግባሮችን በማቀድ፣ በማደራጀት፣ በመምራትና በማስተባበር የፌዴራል ዋናው አዲተርን ይረዳል፤

ለ) የፌዴራል ዋናው አዲተር በማይኖርበት ጊዜ ለፌዴራል ዋናው አዲተር የተሰጡትን ተግባሮች ያከናውናል።

፪. በፌዴራል ዋናው አዲተር የሚሰጡትን ሌሎች ሥራዎች ያከናውናል።

**ከፍል አራት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

፲. በጀትና ሂሳብ ምርመራ

፩. ለፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ከተፈቀደው በጀት ውስጥ የየሶስት ወር ድርሻ የሆነው የሥራ ማስኬጃ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ስም በተከፈተው ሂሳብ ውስጥ በአንድ ጊዜ በቅድሚያ እንዲቀመጥ ይደረጋል።

፪. የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ሂሳብ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት፣ ምክር ቤቱ በሥራ ላይ በማይሆንበት ጊዜ በፌዴራል ሪፐብሊኩ ፕሬዚዳንት በሚሰየም አካል ይመረመራል።

፲፩. ስለአዲት ሥርዓትና የጊዜ ገደብ

፩. የፌዴራል ዋናው አዲተር አንድ ሂሳብ አዲት ሲያደርግ ለጉዳዩ አስፈላጊ እንደመሰለው፣ አንድ በአንድ በዝርዝር፣ ወይም በአልፎ አልፎ የአዲት ዘዴ ሊመረምር ይችላል። ቢሆንም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) መሠረት ሂሳቦችን መርምሮ በሚያቀርበው ዘገባ ውስጥ ለእያንዳንዱ ሂሳብ ያመራመሩን ሁኔታና ጥልቀት መግለጽ አለበት።

፪. የፌዴራል ዋናው አዲተር የሚያደርጋቸው ምርመራዎች ከሚመረመረው የበጀት ዓመት ወደኋላ ከሁለት የበጀት ዓመታት ማለፍ የለባቸውም። ነገር ግን በእርሱ ግምት ወንጀል መፈጸሙን ያመነ እንደሆነ ከተባሉት ሁለት የበጀት ዓመታት ወደኋላ አልፎ ሊመረምር ይችላል።

3) include the objections and comments raised by the organs notified under sub-Article(5) of Article 7 of this Proclamation in the report indicated in sub-Article (1) of this Article where they appear to him unsatisfactory;

4) organize the office of the Federal Auditor General so as to properly carry out his duties;

5) Prepare and submit the budget of the office of the Federal Auditor General to the Council of Peoples' Representatives and implement same upon approval;

6) employ, administer the personnel necessary for the office in accordance with regulations issued by the Council of Peoples' Representatives following the basic principles of federal civil service laws;

7) where he deems if necessary, delegate with the necessary instruction, private auditors or other professionals to carry out audits.

9. Powers and Duties of the Deputy Auditor General

1) Following the directives given to him by the Federal Auditor General:

(a) assists the Federal Auditor General in planning, organizing, guiding and coordinating the activities of the office of the Federal Auditor General;

(b) carries out the duties of the Federal Auditor General in the absence of the latter.

2) carries out other activities assigned to him by the Federal Auditor General.

**PART FOUR
MISCELLANEOUS PROVISIONS**

10. Budget and Auditing

1) A proportionate quarterly appropriations of the operational budget of the approved budget of the office of the Federal Auditor General shall be deposited in advance in the National Bank of Ethiopia in an account opened in the name of the Office of the Federal Auditor General.

2) The Accounts of the Office of the Federal Auditor General shall be audited by a body to be designated by the Council of Peoples' Representatives or by the president of the Federal Republic, where the Council is not in session, as the case may be.

11. Audit Procedure and Period of Limitation

1) The Federal Auditor General may audit accounts in full or by a system of spot-checking which-ever he deems it appropriate in a given case provided, however, that any report which he submits, in accordance with sub-Articles(1)and (2) of Article 8 of this Proclamation concerning the results of Audits of the accounts, shall contain a statement describing the nature and extent of the audit performed with respect to each account.

2) The Federal Auditor General shall not perform audits covering beyond a period of two fiscal years prior to the fiscal year upon which the audit is to be performed unless he believes that a crime has been committed.

፲፪. የተመርጧቸው ግዴታ

፩. የፌዴራል ዋናው አዲተር፣ የመሥሪያ ቤቱ አዲተሮች ወይም የፌዴራል ዋናው አዲተር ወኪሎች ለምርመራ ጠቃሚና አስፈላጊ የሚመስሏቸውን መጻሕፍት፣ መዝክሮች፣ መዝገቦች፣ ሰነዶችና ሌሎች የጽሑፍና የቃል መረጃዎች ሁሉ ሲጠይቁ የተጠየቀው ግለሰብ፣ ሠራተኛ ወይም ባለሥልጣን በትክክልና በተሟላ አኳኋን ወዲያው የማቅረብ ግዴታ አለበት።

፪. የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት እንዲቆጣጠራቸው በዚህ አዋጅ ሥልጣን የተሰጠው አካላትን ገንዘብ ወይም ንብረት የተረከበ፣ ወጪ ያደረገ፣ የከፈለ ወይም ለሂሳቡ ኃላፊ የሆነ ማንኛውም ሰው ሲጠየቅ ሂሳቡን አዲት የማስደረግ ግዴታ አለበት።

፫. ተመርጧሪ መሥሪያ ቤቶች በፌዴራል ዋናው አዲተር በተላኩ ሪፖርቶች በተገለጹ ግኝቶች ላይ ተገቢውን የእርምጃ እርምጃ እንዲወስዱ በተሰጡ የማሻሻያ ሃሳቦችና አስተያየቶች መሠረት ከ፴ ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ እርምጃ የመውሰድ ግዴታ አለባቸው። እርምጃ ለመውሰድ ካልቻሉ ምክንያቱን በመግለጽ ለፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት በዚህ የጊዜ ገደብ ውስጥ ማሳወቅ አለባቸው።

፬. የፌዴራል ዋናው አዲተር ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሚያቀርበው ሪፖርት ውስጥ ድክመት የታየባቸው መሥሪያ ቤቶች ኃላፊዎች በታዩት ድክመቶች ላይ አስፈላጊውን የማስተካከያ እርምጃ ወስደው ይህንኑ ለምክር ቤቱና ለፌዴራል ዋናው አዲተሩ የማሳወቅ ግዴታ አለባቸው።

፲፫. የማስታወቅ ግዴታ

የፌዴራል ዋናው አዲተር አዲት ሲያከናውን በጉዳዩ ላይ ወንጀል መሠራቱን ያመነ እንደሆነ ይህንኑ ለፍትሕ ሚኒስቴር እና ለሚመለከተው አዲት ተደራጊ መሥሪያ ቤት ወይም ድርጅት የበላይ ኃላፊ ማስታወቅ አለበት።

፲፬. ጥፋትና ቅጣት

፩. ማንኛውም ሰው፤

ሀ) የፌዴራል ዋናው አዲተሩ በቀጥታ ወይም በአዲተሮቹ ወይም በወኪሎቹ አማካይነት ለምርመራ እንዲቀርብለት የሚጠይቀውን መጻሕፍት፣ መዝክሮች፣ መዝገብ፣ ሰነዶችና ሌሎች የጽሑፍ ወይም የቃል መረጃዎች ያላቀረበ፣ ወይም

ለ) ለፌዴራል ዋናው አዲተሩ፣ ለመሥሪያ ቤቱ አዲተሮች ወይም ለወኪሎች ሀሰተኛ መሆኑን እያወቀ ሀሰተኛ መረጃ የሰጠ ወይም አውነተኛ መሆኑን ለማመን ምክንያት ሳይኖረው ማናቸውንም መረጃ የሰጠ፣ ወይም

ሐ) የፌዴራል ዋናው አዲተሩ ሥራ በሚገባ እንዳይከናወን ያሰናከለ፣ ወይም

መ) ያለበቂ ምክንያት በፌዴራል ዋናው አዲተሩ በቀረቡ አዲት ሪፖርቶች በተሰጡ የማሻሻያ አስተያየቶችና ሃሳቦች ላይ በወቅቱ እርምጃ ያልወሰደ፣ ወይም በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት መፈጸም ሲኖርበት ለመፈጸም ፈቃደኛ ሆኖ ያልተገኘ፤ እንደሆነ ከአምስት እስከ ሰባት ዓመት በሚደርስ እሥራት ወይም ብር ፲ ሺህ (አሥር ሺህ ብር) የገንዘብ መቀጫ ወይም በሁለቱም ይቀጣል።

12. Duties of Persons to be Audited

1) Any individual, employees or an official, upon request by the Federal Auditor General, Auditors of the Office of the Federal Auditor (General or Representatives of the Federal Auditor General, shall, forthwith, make available correct and complete books, documents, ledgers, vouchers and all other documentary or oral evidence which the Auditors deemed it useful and necessary for auditing.

2) Any person who has had in his custody or has paid or has expended or is in charge of the accounts of the money and property of the organs auditable by the office of the Federal Auditor General under the provisions of this proclamation, shall, upon request, have the obligation to have his accounts audited.

3) Auditee entities are obliged to take corrective measures, within 30 days from the date of delivery, on recommendations and comments included in the audit reports sent to them by the Federal Auditor General; if they are unable to take such measures, shall inform the same and the reasons thereof to the Federal Auditor General within the period specified herein.

4) The Head of any audited office whose weaknesses were commented in the report of the Federal Auditor General submitted to the Council of peoples' Representatives, shall have the duty to take appropriate remedial measures and inform same to the Council of Peoples' Representatives and the Federal Auditor General.

13. Duty to Notify

The Federal Auditor General shall notify to the Ministry of Justice and the head of the audited Federal Government Office or Organization concerned where, in the course of his auditing, he has reasons to believe that an offence has been committed.

14. Offences and penalty

- 1) Any person who:
  - (a) fails to produce or make available books, documents, ledgers, vouchers or any other documentary or oral evidence which the Federal Auditor General directly or through his employees or his representatives requires for auditing; or
  - (b) gives to the Federal Auditor General, the Auditors of the Office of the Federal Auditor General or its representatives any information which he knows to be false or which he has no reason to believe to be true; or
  - (c) obstructs the proper carrying out of the functions of the Federal Auditor General; or
  - (d) fails to take measures, within 30 days from the date of delivery, on recommendations and comments included in the audit report of the Federal Auditor General; or fails to comply with the provisions of this Proclamation when he is required to do so;

shall be punished with imprisonment from 5 to 7 years or with a fine of Birr 10,000 (ten thousand Birr) or with both such fine and imprisonment.

፪. ማንኛውም አዲተር፤

- ሀ) የሥራ ግዴታውን ለመፈጸም ወይም በኃላፊነቱ ወይም በሥራ ግዴታው ማድረግ የሚገባውን ላለማ ድረግ ወይም ማድረግ የማይገባውን ለማድረግ ስጦታ ፣ ገንዘብ ወይም ሌላ ጥቅም እንዲሰጠው የጠየቀ ፣ የተስፋ ቃል የተቀበለ ወይም የቀረበለትን የወሰደ ፣ ወይም
- ለ) ለሚያደርገው የሂሳብ ምርመራ ተመርማሪው ያቀረበለት ሰነድ ሐሰተኛ መሆኑን እያወቀ እንደ ትክክለኛ ሰነድ ከያዘለት ወይም ትክክለኛነቱን እያወቀ ሊይዝለት የሚገባውን ሰነድ ሳይቀበለው የቀረ ፣ ወይም
- ሐ) የፌዴራል መንግሥት ገንዘብ ያጭበረበረ ወይም ሌላ ሰው እንዲያጭበረበር ሁኔታዎችን በማመቻቸት የተባበረ ወይም ያሴረ ፣ ወይም
- መ) ተገቢ ያልሆነ ጥቅም ለራሱ ለማግኘት ወይም ለሌላ ሰው ለማስገኘት ወይም ሌላ ሰውን ለመጉዳት በማሰብ ፣ በተመርማሪው የቀረቡለትን መጻሕፍት ፣ መዘክሮች መዝገቦች ሰነዶችና ሌሎች ማናቸውንም መረጃዎች እንዲጠፉ ያደረገ ወይም ወደ ሐሰት የለወጠ ወይም እንዲለወጡ ያደረገ ፡-

እንደሆነ ከአምስት እስከ አሥር ዓመት በሚደርስ አሥራት እና ከብር ፲፯ሀ እስከ ብር ፲፭ሺህ (ከብር አሥር ሺህ እስከ ብር አሥራ አምስት ሺህ) በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል ።

፫. የተሻሻሉ ተፈጻሚነት የማይኖራቸው ሕጎች

- ፩. የዋናው አዲተር መሥሪያ ቤትን ለማቋቋም የወጣው አዋጅ ቁጥር ፲፫/፲፱፻፹ በዚህ አዋጅ ተሸሯል ።
- ፪. ይህን አዋጅ የሚጸረሩ ሌሎች ሕጎችና ደንቦች በዚህ አዋጅ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖራቸውም ።

፬. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከየካቲት ፳፯ ቀን ፲፱፻፹፱ ዓ.ም. ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ የካቲት ፳፯ ቀን ፲፱፻፹፱ ዓ.ም.
ዶ/ር ነጋሶ ጊዳዳ
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ፕሬዚዳንት

- 2) Any Auditor who:
  - (a) in consideration for the performance or for the omission of an act in violation of the duties proper to his office solicits, exacts a promise of or receives a gift, money or any other advantage; or
  - (b) accepts any auditable document as genuine where he knows that it is not or unduly rejects any valuable document submitted to him by the one to be audited; or
  - (c) defrauds or cooperates with others by creating conducive conditions so that they can defraud or conspires in defrauding money of the Federal Government; or
  - (d) with intent to obtain or procure undue advantage for himself or to a third person or to cause a harm on any other person, causes to disappear or falsify or cause to be falsified or forges any books, documents, ledgers, vouchers or any other evidence submitted to him by the one to be audited;

shall be punished with imprisonment from 5 to 10 years and with a fine from Birr 10,000 upto Birr 15,000 (ten thousand upto-fifteen thousand Birr.)

15. Repeal and Non-Applicability

- 1) The Proclamation to Establish the Office of the Auditor Genral Proclamation No.13/1987, is hereby repealed.
- 2) Any Laws and Regulations which are inconsistent with this Proclamation shall not apply to matters provided for in this Proclamation.

16. Effective Date

This Proclamation shall enter into force as of the 6th day of March, 1997.

Done at Addis Ababa, this 6th day of March, 1997.

NEGASO GIDADA (DR.)
PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC
REPUBLIC OF ETHIOPIA

ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተመ
BERHANENA SELAM PRINTING INTERPRISE